

Egy nap, amikor

Jász Attila: *Szárnyas csiga. Átiratok*

SZÚCS BALÁZS PÉTER

A *Szárnyas csiga* című kötetének fűlszövegében Jász Attila így jellemzi önmagát: „Jász Attila (1966-?) Ismeretlen vidéki költő. Neve és más nevek alatt számos műve megtalálható nyomtatott és online formában. Ez a kötet összefoglalja és átírja mindazt, amit eddig csinált, és csinálni fog.” Van valamiféle talányos többértelműség, sejtelmesség ebben az önmeghatározásban. A szerzői nevekkel kapcsolatban érdemes lehet megjegyezni, hogy a kötet fotóit Csendes Toll készítette (Jász Attila egyik alteregója). S ha már a neveknél tartunk, meg kell említeni, hogy a kötet tartalomjegyzékében a verscímek után egy-egy ajánlást találhatunk, s az sem véletlen talán, hogy a könyv utolsó versének címe: „Névtelenül. Myth&Post”.

Aki valamennyire ismeri Jász Attila munkásságát, nem fog különösebben meglepődni azon, hogy a szerző tizenhatodik kötete az „Átiratok” alcímet hordozza. Jász Attilától ugyanis egyáltalán nem idegen az újraírás eljárása. A *Szárnyas csiga* című kötet – melyet a teljes életmű ismerete nélkül is biztosan érdemes lehet elolvasni – egyebek mellett az alkotás és az élet összefüggéseit vizsgálja, s lényeges szerepet kapnak benne a vizualitás kérdései. A remekül felépített kötetnek egy második alcíme is van: „Myth&Co”. A „*Szárnyas csiga. Myth&Prae*” című verssel kezdődő, s a már említett „Névtelenül. Myth&Post” című költeménnyel záródó könyv öt nagyobb egységből áll, a fejezetek címei pedig kivétel nélkül az antik mitológiai hagyományt idézik meg: „(i.) Átiratok. Narc&Psych”, „(ii.) Átiratok. Orph&Eur”, „(iii.) Átiratok. Daid&Ikar”, „(iv.) Átiratok. Herm&Co”, „(v.) Átiratok. Apol&Marsy”.

A borongós és baljós hangulatú kötet írásait olvasva úgy érezhetjük, mintha egy egyszerre nyugtalanító és nyugodt, „jég alatti” világba kerültünk volna. „Egy nap, amikor rájövök, jég alatt élek, és hogy / kísértetiesen

hasonlít ez a világ ahhoz a másikhoz, / amit álomban szoktam látni, a fenti világ, talán / valaha oda tartoztam, ez a visszatérő álom gyötör / újra meg újra, képeket látok színesben, hangokat / hallok, szagokat érzek, de tudom, hogy csak álom / az egész, felébredek, kiderül, nincs másik világ, / csak ez a jég alatti szürke, hideg és néma, ahol / nap mint nap bolyongok és álmodok tovább." (*jég alatti szürke. Narc&Psych, 14.*)

„Egy nap, amikor” – így kezdődik a kötet legtöbb verse. A *Szárnyas csiga* olvasásához nem árt, ha van egy nap, amikor elég nyitottság és erő van bennünk, olvasókban, ehhez a mélyen meditatív és mélyen őszinte költészethez, egy nap, amikor semmi nem számít, csak az, ami igazán lényeges. „Egy nap, amikor a sötét órák mély árkot ásnak / a szívem alatt, olyan mélyet, hogy többet ki se / tudok jönni, ott vergődöm, nem veszi észre senki, / így nyugodtan sajnálhatom magam, senki se tudja, / egy kötélként belógatott simogatás vagy egy másik- / nak biztosan támasztható rozoga létra abban a pillanatban megmenthetne, vagy akár örökre is.” (*sötét órák. Orph&Eur, 25.*)

Személyesség és távolságtartás, mitológiai motívumok és közvetlen tapasztalatok együttese alkotja meg a kötet sajátos világát. „teleírt lapokról óvatosan húzkodni ki a szavakat, / begyűjtani velük, hiába tudod, hogy minden / időben elengedett szó ima, finomítgatsz még, / végül megkönnyebbülsz, előnt a melegség.” (*időben elengedett. Narc&Psych, 8.*)

A *Szárnyas csiga* számvetés, szomorú és szép kötet, erőteljes és magával ragadó könyv – a szerző költői életművének kétségtelenül jelentős darabja.

(Új Forrás Könyvek 53., Tata, 2014)

